

در اعلامه اداره خزانة
قلمی اداره خزانة
Les annonces sont reçues
à la Direction du Journal "AREVELK"
Galata, CONSTANTINOPLE.

Համայն կամ որ եւ զգուրիւն պիտի ուղղել
ԱՐԵՎԵԼԿ ՕՐԱԲԵՐԹԻ
ԽՐԵՍՏՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ

ԿՐՈՆԱՅԻՆ ՄՐՅՈՒՍ

Մեր զարմանալի հասարակութիւն մէջ երբեք ամէն բանի վրայ կը դարձանայ, առանց մտածելու ան-
բան մը թէ արմատ թէ դարմանք,
այլապէս նոյնն է ու չի տարբերուի
կեանքի պայմանները ան կրնար սր-
բագրել մեր վախճանի համաձայն:
Երբ դիտենք թէ կեանքը պայ-
քաւ մըն է, պարզապէս մը չի կրնար
ու բարոյական գերակշռութեան, ո-
րով բարեբար ազդեցութեան տակ
կը գործէ յետադիման և յետադի-
մութեան իմաստուն օրէնքը, ինչպէս
զարմանք թէ Ռուսաց Մինոքը ո-
րչէր է, ինչպէս որ կարողացեցաւ
մեր երկիր ազգ. լրաց բաժնին մէջ,
ուստ հոգեւորականութիւնը ստիպել
օտարացել ժողովուրդները դէպի օր-
թոթոթութիւն մը, եկեղեցական
խաղաղութեան օրէնքները հաստա-
տելով:

Մեր նոյն երկրին քաղաքային
իշխանութիւնը զարգացած ինքնա-
շխարհ կարգ մը ուրիշ տնտեսութիւն-
ներ ալ ըրած ըլլալով, քիչ ժամանակ ա-
ռաւ, օտարացել հասարակութիւննե-
րէն մանաւանդ հայ վաճառականներու
կեանքին մէջ, մենք չպիտի գործնա-
նայն իսկ ուստ հոգեւոր եւ քաղա-
քային իշխանութեանց կողմէ տըր-
բան այս ամբողջութեանը, կոչուելու
առօրեան համարային և նպատակա-
յարար որոշումներու նշանակելի գու-
նաւորութեան վրայ:

Եւ քանի որ ուստ հոգեւոր եւ քա-
ղաքային իշխանութեանց կողմէ նա-
խապէս պատրաստած յատկապէս
եւ օրացի մը համաձայն տրուած և
զորքերու ժողովուրդներու վրայ ա-
րեւմտեան հայոց մամուլին կարծիքը
այնքան կշիռ կրնայ ունենալ որքան
որդ որդ տնտեսական իշխանութեան
առօրեան իշխանութեան վրայ, ինչպէս
աւելի փոխադրական տեսակետով մը
քննենք և տեսնենք թէ քիչ մըն ալ
մեր չի կրնար մեղաւոր թէ կրնանակ
միջոցներու առթիւ տրուելով և ոչ-
բայէ անոր չանցնել մեր թույլատրելի
իշխանութեան վրայ:

Մեր համար միշտ հնչող թուած
է պայական բարեկամ և բողոքա-
կան միջոցներու գէտ անարդարներ
տեղալ (գալ) մակերես տալով անոր,
առանց մտածելու թէ գալիքը ան-
հայեց հոգեւոր համար ստեղծուած
եւ Իրաւ է որ հոգեւոր չի պակ-
սի մեր մէջ, բայց անորմէ քանի
այդ անցը կը կրնայ այն գաւազանը
որով մասին խորախորհուրդ տուող
բանութիւն մը կը լինի դեռ երկի մեր
յոյն չի կրնար աշխատակից Կուրտիկեան
էջեթի:

Բարեկամ և միջոցներու կը
պակսելու նաեւ ուստ բողոք, երբոր-
գուցիւն մը կուգանու համար այ-
սօր որ այդ ալ եղաւ, ինչ ընկու է:
Միայն ու միմայն այն միւս երբոր-
գուցիւն պայական է, մեր ստեղծ-
ված եկեղեցւոր արարած շահերը եւ
սկզբունքները հրաշքի բնական անսասան
պահպան համար: Բայց ինչ երեւոյ,
չէ՞ մի որ մենք իսկ չենք ուղիւ պաշտ-
պանել այդ շահերը և սկզբունքները
եւ այսօր երկ ազգային եկեղեցւոյ
պատիւն ու իշխանութեան պահպան-
ման համար ինչպէս որ քանի որ
այնքան արհամարհանող կը խոսեն,
պիտի համաձայնակին մեր ուղիւները
օտար մարտիկ առաջնորդել փորձե-
լու:

Քննել չի դրացարաններ մեր պայ-
կան Սուրբ Հուսէօսը: Հայ եկե-
ղեցւոր արարած առանցիկութիւնները
և հիմնական վարդապետութիւնները
թէ կրնանակ և թէ ընկերաբանա-
կան միջոցն տեսակետով, ամենա-
նպատակաւորապէս պայմաններով օժ-
տած է մեր կրօնը, եւ քանի որ

կրօնական միջոցն հրաշքը կը կար-
գան ալէն ու ձախէն, վերէն ու վա-
րէն, փոխանակ անկործան լայնա-
թեան մը հեղեղներուն մէջ խեղդեցու-
մեր կրօնական սկզբնական ուժը և կո-
րովը, ընդգիծողի միջոցներու հա-
կաւակ հասանելուն մէջ նպատակա-
րենք և բաղադրականներ մեր կրօնական
ուրոյն նկարագրին ներքին ուժերը:
Այսօր Ռուսիոյ մէջ օտար յարանա-
նութեանց հակադրապէս յատկապէս
թիւնը, տեղական իշխանութեանց
մտահոգութեան առարկայ եղած է և
պայականութիւնը նոյն իսկ ուստ
տարրին մէջ սկսած է մուտ գտնել
Այս պայմաններու մէջ, ինչպէս այլու
նաեւ ի Ռուսաստան, մեր սոցիալիս-
տիկ միջոցները միջոցներ մեծ եր-
կիր մը զգալով պէտքը չունին: Ար-
դէն անտեղի երկիրը գէշ խորհրդ-
գաւու մըն է: Ինչ որ բնականօր-
էն պատշաճ պիտի ըլլայ մեր հոգեւոր
իշխանութեան համար, այն ալ գէշ-
քերէն խրատուել և ցարժ անտես-
ելով ըլլալ: Եւ ինչ է այդ անտես-
ելով պատրաստութիւնը երկէ ոչ
կազմակերպել հայ հոգեւորականու-
թիւնը այնպէս մը որով անոր բա-
ղադրական արմէքին գերիշխանութիւնը
յարգանք և անկեղծ արգելք նոյն
իսկ օտար հոգեւորականներու, մինչ-
դեռ այսօր մենք, իսկ կրօնական
հասարակութիւն մը, խաղաղ մեր
մէջը, խիստ լաւ գիտենք թէ մեր
կրօնի պայքարները չունին բնա-
պարզ ժողովուրդին վրայ այն բա-
ղադրական գերակշռութիւնը առանց
որոյ մեր հասարակութիւնը որչա՞ր
կրնանակ կապելը իրացնելու ըն-
թացքով թույլտու և ինչպէս քա-
ղաքային սոցիալական է:

ՋԱՐԵԶ ԵՐՈՍՈՒՅԱՆ

ՍԱՀԱԿ ՊԱՐԹԵՆԻ ԳԵՐԵԶՄԱՆԸ

ԱՇԽԵԱՍ

Այս անունը մեր մտքին առջև կը
պատկերացնէ լուսնադէպ հեթանոսական
կեանքը և պայտաճանքը ինչ չայոյ: Հե-
տադրաբար և գիտնալ թէ հեթանո-
սական և քրիստոնէական Աշխարհա-
միջոցն տեղը կը գտնուին: Կամ մեր
այսօրեան ճանցած Աշխարհի հետեւը
որ կը գտնուի մեծ հայրապետին, Սահակ
Պարթենի գերեզմանը, միևնոյն է այն
Աշխարհի հետ ուր կը գտնուէր Վա-
հագի մեծանքը:

Ամէն պարզապէս մէջ, ինչպէս քրի-
ստոնէական նշանակալի հեթանոսական
ստեղծ Աշխարհը գտնուած է Տարած գա-
ւառին մէջ: Քրիստոնէական առաջ թի-
մինն է: Գար, այդ գաւառի և վանայ
ծովուն մէջ տեղ գտնուած երկիրը կը կա-
զէր անձնին շրջանակ մը, գլխաւոր
քաղաք ունենալով Մուսաթիւր և Արիսի:
Այս ժողովուրդին, ինչպէս նաեւ իր սոս-
մանակից Մանաշի երկրին գլխաւոր
չառտուածն էր Հայրիկ կամ Քալիկ: Մու-
սաթիւր մէջ կը գտնուէր այս ժողովուրդին
գաւառն երբորդութեան տարածքը: Այս
երբորդութիւնը կը կազմէին Պարթենի (եր-
կիր), Տիւրպալ (Արև) և Հաղբալ (Առ-
սիւ): Կամ ըստ Լեւոնտիանի՝ Քալիկի,
Տալապալ, Արիսի, Այս ժողովուրդը շա-
տուածները ունէին իրենց ծորերը: Թը-
ւով 46 որոնք մանր մուշր գաւառներու
մէջ ուղարկուած առարկայ դարձած էին:
Անկի հին ժամանակներ, այս գաւառնե-
րու ժողովուրդը ընտալաւ եղած է, բա-
նին իսկական իմաստովը, պաշտելով և քա-
ղաքային գերեզման լինելով, սակայն չը-
նդուով Ասորիականաց հետ, կրնայ անոնց
քաղաքականութեան ազդեցութիւնը և
քաղաքական կրօնին շատ բան իրա-
ցուց:

Քրիստոնէական առաջ թի-
մեր, երբ Մուսաթիւր իշխանութիւնը
քաղաքացեացաւ ու անոր տեղը ընդ-
նդարձակապէս մեր և նախորդ ժա-
մանակակիցներ Մուսաթիւր մէջ կրօնա-
կան պայտաճանքը մեծ փոփոխութիւն-
ներ կրեց: Ժողովուրդը կամայ կամայ իր
տոգմային շատուածներու կարգը դառն-
աւորաբար կրօնական և Արիսիան զեղե-
րու շատուածները, որոնց մէջէն Անահիտ

Տիւրպալ (Ասոր. Բիւրիս կամ Բիւրիս, և
Պարթենի Անահիտ) Մուսաթիւր մէջ իր
յատուկ մեծանքը ունեցաւ:
Արդ, Մուսաթիւր համար կը կարծու-
թէ այժմեան Մուշ քաղաքն է, Տարած
գլխաւոր կեդրոնը ինչպէս Արիսիայի հա-
մար՝ Արմէշ, Վանաճի ծովակին հիւսիսային
արեւելեան կողմը: Այս քաղաքը մեծ ծանօթ
է սեպագիր արձանագրութիւններէն ու
որոնք գտնուած են Վանայ, Բալուքի և Մա-
լաթի վրայ:

Պարսկական իշխանութիւնը կը հաստատէ որ
Վահագի մեծանքը կը գտնուէր Տարած
Աշխարհի մէջ և անոր բոլր Անահիտի
արձանը: Պարթենիները որ ամէն բանի մէջ
հելլենական էին, հոն, այն մեծանքին մէջ
կը խոսէին իրենց լեզուով: Արիսի-
գլխաւոր արձանները, ինչպէս կը վկայէ
Պարթենի:

Բայց Աշխարհի մեծանքին վրայ աւե-
լի ամբողջ տեղեկութիւնը կը տայ մեզ
Արիսիաները, որ Ս. Պարթենի Լուսա-
նայի Կեսարիայի վերադառնալիս յետոյ
սակայն կը նկարագրէ անոր ճակարդու-
թիւնը: Ենթադրուած իրաւունքն աշխարհ-
հին, լուսաւ թէ Վանայի մեծանքը
միայնակ է յերկրին Տարած, մեծանք
մեծանքն, իր սկզբնական արձանը և բա-
ղաճ նուրբ մեծանքն ձեռքով առ-
նալով, Պարթենի պաշտօնը հայտնաւ, անու-
նակ վերապաշտելով Վահագին: Երբեք
տեղը մեծանք ի տեսար լինելու Պարթենի,
ի վերայ գտնուի փոքրապէս, որ ճանցելով
հայր մեծ լուսնի Տարածի, որ եւ ան-
ուանակ ըստ յատկապէս շատուած տեղ-
եանց յԱրիսիայ: Գիտնալով եւս
չէ՞ կային երեք բաղնիք ի նմա: Ա-
ռաւելն մեծանքն Վահագին, երկ-
րորդ Անահիտը ունեւին զից և Բաղնի-
կի յայտնաւորելով ունեւին անուանելով
զիցն, և երբորդ մեծանքն անուանա-
կաւոր զից, Մեծանք Վահագին կար-
գեցաւ: Ըստ յատկապէս, որ է թիւ
Արիսիայի: Արդ, զիմեջ Ս. Պարթենի-
րի մէջ գտնուեցաւ: ... Եւ:

Վահագին և Հերակլիսի, Արիսիան և
Արիսիայի մէջ և ունեւին Անահիտի ար-
ձաններու Աշխարհի մէջ գտնուելը մա-
սամը կը հաստատեն նաեւ Բիւրիսի Գա-
լուստի և Պարթենի:

Սակայն կայ ժամանակներ մէջ, Պարթենի
Ասորի, որ բաւական երկար դարձ է Աշ-
խարհի շրջը: Նշանակալի դարձանքներու
վրայ և երբեք չէ յիշատակած այս շատու-
ածները: Պարթենի շրջանի մէջ անու-
նակ իր տայ, Պարթենի և Դեմետրի, ու-
նեւին իր թիւ հեթանոսական սեւեռներով գա-
լուստի մէջ: Պարթենի մեծանքը գա-
լուստի մեծանքն մը խախտուեցաւ էին
և ունեւին իրենց երկրորդական կազմու-
թեան մէջ: Պարթենի արձանը արձանը Աշ-
խարհի մէջ, գոր կրօնական Ս. Լուսա-
նայի:

Քրիս. Պ. Պարթենի, համեմատա-
կան ուսումնասիրութիւն մը գրելով Պե-
նոն Գալիկ վրայ (Կ) կը խոսէ և անուանելով
համարի Պարթենի Տարածի վրայ գտնու-
եցաւ: Պարթենի շրջանի մէջ չունե-
լի թէ Պարթենի անունով մէկ Լուսա-
նայի ժամանակակից եղած ըլլալ, այլ և
համարի շրջանական կը համարի այդ
հայրապետով զոյգուեցաւ: Արիսիայի
գաւառի գտնուած և յերկրին մէջ Ս.
Կարապետի վանքին վանապետները մե-
ծանքն ունեւին: Իր կարծիքին ուժ կը տան,
բաւական ճանցելով Պարթենի գաւառի
ընդուն, ունեւին յետոյ գտնուելով որ կը
տեղի ի. և Բ. գաւառներ մէջ, պատ-
մանին իրողութիւնները ինչպէս իրենց և
մասնաւոր նպատակներու ծառայեցնելով:
Այդ պարագան թողով իմաստաւոր յո-
րուած մը, առ բանը որ թիւ: Արիսիայի
գերեզման, թէ՛ Պարթենի տեղագրական նկա-
րագրութեան յետոյ իր և գաւառին ար-
դի գերեզմանը աշիւ առջև ունեւին, կը
տեսնենք որ այսօրեան Տիւրպալ գերեզ-
մանը կը գտնուի Ս. Սահակ Պարթենի վե-
րին Մուսաթիւր, վանքի մը աւերակնե-
րուն մէջ տեղ չի համապատասխանէ ինչ
Արիսիային:

Եւսի որ այսօրեան Սահակ Պարթենի
Մուսաթիւր Միւրպալի (Արածանի) եղբերէն
բաւական վեր, բարձր արարականութիւն
վրայ չի տրուած է: Երկրորդական անվա-
ղան մտածելով որեւէ բարձր լեզու, բայց
չի կրնար Արիսիայի և հիւսիսի կը բարձրա-
նաւ Ս. Կարապետի անտառապետ և Գա-
լուստի խառնուել լինելով: Բարձր անու-
նով լեզու, գոր կը լինի իրական պատմիչները
այսօր գտնուած և թէ ոչ, չի կրնար
բնաւ, ուստի այս մասին հաստատական
պատասխանը չի կրնար տալ այս պահին:
Սակայն Տարածի վրայ կը լինի Արի-
սիայի մեծանքն Սիւր լեզուն չի կրնար, որ այ-
սօր Արիսիայի կը կրնար և որով միայն
չի տրուած է Ս. Պարթենի անունակին

(*) Արգ. Մատեն. Թ. 1893 Վերնա-

վանքը: Անից գաւառ Աշխարհ, Պարթենի
նկարագրութեան համաձայն, Պարթենի մէջ
Տարած կը գտնուի երկր, միջոցն այսօր-
եան Տիւրպալ մտեր պաշտօնը նշանակու-
թեան արժանի ձոր մը չիլայ, այլ գաւառ
է որ կը պարզուի առջևէն և տարածա-
թիւ կը բարձրացաւ ետեւէն, պարթի լե-
նեղով: Այս և ուրիշ տեղագրական նկա-
րագրութիւնները աշիւ առջև երեւոյ,
եւ կը կարծեն որ հին Աշխարհի տեղը
անի վեր, Արիսիայի լեռներու ստո-
րորդ կ'ընար, մաս Ս. Կարապետի վա-
նքին կամ Պարթենի գերեզման:

Այս օրեան քանի մը գերեզման և
կարգը որ աւերակներու անունները նկար-
ագրութիւն, կը տեսնուի որ Աշխարհ ըս-
տուած մասնաւոր հողի մը վրայ շինուած
մասնաւոր շէնք մը չէր Օրիսիայ: Գիտ-
նալով արձանին համար աւանդութեան
կերպի թէ, այժմեան Ս. Կարապետի
վանքին տեղը գտնուած էր: Դիմելով ա-
նունով գիւղ մը կայ գէպի արեւելք, որ
կը լինէին Դեմետրի անունը: Արիսիայի
Տարածի վերջէն կայ, Աշխարհի մտեր, որ
համարեւն հին Տարածն է, քանի որ Մուշ
անունը անանք չի ի. և Բ. գաւառ
պատմիչներուն, (Թէ՛ Եւսի գաւառային
կերպով կը լինէ զայն): Անահիտի վեր-
ջէն Դեմետրի զոյգները ճակագրա-
կան վանքի մէջ արդի Արիսիայի վան-
քին տեղ հայտնաւ մեծանք մը կը, և
թէ գաւառներ իրենց անանքը հարաւոր
Դեմետրի, ունեւին կը գտնուի մը չէ, ու
տարին իրողութեան Տիւրպալի մտեր
գտնուի, որ նոյն վանքին վերեւ կը բար-
ձրանայ արձանը:

Արիսիայի խոսքով, կը կարծեն թէ:
1. Աշխարհ իմաստական անուն է
Տարած գաւառի մէջ գտնուած բազմա-
թիւ մեծանքներուն, որոնք այսօրեան
գաւառին արեւմտեան հարաւային գաւա-
ռան կողմերը հաստատուած էին և որոնք
քրիստոնէական շինանքն, զոյգով տեղա-
դրուեցաւ: Արիսիայի վերադառնալիս
Պարթենի մէջ գտնուեցաւ վանքերու:

2. Այսօրեան անանքն մասնաւոր, ու-
րուն մէջ գէտ զիմեջ, իրարմէ հաշիւ եր-
կու մէջ չէր հետ, կարող պիտի մար-
մարէին անգիտ տապալակարարող տակ
կը հանգչին մեծ շարժապետը և իր թիւ
Շուշանի, շինուած է վանքին աւերակ-
ներուն մէջ տեղ: Այս վանքը, գոր կ'ը-
նար թէ ինչպէս մարմար քանդակ, Արածանի
կամարը շինուած համար, երբեք կարեւոր
անուն մը չէ թողած, այլ միշտ երկրոր-
դական և անանքն դեր մը ունեցած է,
մասնաւոր Ս. Կարապետի հայրապետ վա-
նքի պատճառաւ: Աշխարհ Ս. Գալու-
ստի, ինչպէս կ'ընեն, զոյգած է որ
է և համապատասխան կատարել, պատ-
մական և մասնաւորական տեսակետով:
Արիսիայի մէջ, գոր կրօնական Ս. Լուսա-
նայի:

Ռոնսուր Գ. ԱՆԻՐԵԱՆԻ

ԱԳՈՍԵ

Այն թիւսերու հոգեւոր մէջ կը պէտ
որոնք արեւուն օրեան մը մէջ անձրեւի
տակով իրենց կը գտնուին: անգուստի պիտի
կարողանա որ առաջ երեւոյ, առաջ որ նա-
մակ մը հասաւ ինչպէս արեւուն, Երեւոյ
արեւուն երկու կարծիքներ որոնք մա-
նուական գաւառին մասին ուսումնասիր-
եցաւ էին, մաշնոտ ընդլայնուելով անոնց
վրայ պարզուեց:

Գաւառները գոր մը, անոնցն մէջ
որոնք ամէնէն աւելի յայտնուի իրենց
բնակարանի coloris ներկայացնելու նկա-
րագրական յոգեւորական մէջ, գոր մը
գոր բարձրուի հարապատ զոյգուեցաւ մը
ճանցած ենք, և որ ամէնէն յարապատ
եղած մը և ամէնէն աւելի կարողացնէ
հիւսիսային տիրութիւնը գոր գաւառն
գորագրութեան կատարել, Գիւրգալի վեր-
ջէն, Մուշի Վեհարապետի իր գորագ-
րութեան ստորագրութիւնը գոր մը այդ նա-
մակին տակ՝ որուն մէջ աշխարհի տկա-
րացած ըլլաւ զգացնելէ ետք, հետե-
ւի տեղերը կը գոր: Անանքն արեւուն
էր վեր առաջը կը մնաւ հոս, առանց
որ և է դրացուելով կամ ծառայութեան,
ընտանեկան միջոցով արեւուն զոյգուեցաւ
հարապատի անվաճառութեան, անպարտ
տեղ Արիսիայի արեւուն քաղաքացեաց-
ութեան պայտաճանքի վարդապետ պատ-
ճառուած:

Տարի մը առաջ, այս ցաւուն տեղերը
ստորագրութիւն երկրորդական կրօնական
համարուի: Հանգարուի իր աշխատու-
թեան կը պարտուի, երկար տարիներ
ի վեր վարդապետ պայտաճանք մը որուն մէջ
որ չի թիւնայ: Երկրորդ չի՞ որովհե-
տեւ կրօնի աշխարհի և օգուտ մը տես-
նել իր աշխատութեան: որովհետեւ բազ-
մաթիւ ընտանիք մը կ'արեւելէ և սիւ-
րու գոր ըլլալով՝ պարզապէս ծառայու-
մէջ ալ գրականութեան կը գործէ:
Օրին մէկը սակայն, Մուշի թիւնային

Թիւն մը երեւցաւ հոս, ուր կամ առաջ-
նորդարանին մէջ գործուած զեղծու-
մը և կամ վարդապետ յոյսի մասա-
կարարութիւնը մասնաւոր կ'ըլլաւ:
Դիւր զորդ. յայտնի չէ. տարին բա-
ւական յիշողութիւն թաղած է իրեն հետ:
Մեր մէջ, այդ տեսակ թիւնային թիւն-
ները միշտ ունի մը կը համարուին եւ-
թականներուն կողմէ, և ճիշդ այս բանը
պատմաբան Մուշի գործած այդ նախա-
կին համար ալ, որուն ձախող հետե-
ւանքները գաղտնի խորհուրդ երկրորդական
մը չուր՝ որ թիւնային տեղերէն ինչ
գաւառ չի լինի թիւնայինութեան օրոն կողմ
գործած ըլլալէն: Մուշ առաջ, փոխա-
նորդը վարդապետ վարդապետ, եւթական
այդ թիւնայինութեան, ուղղակի իր մէջ
թիւնայինութեան մասնաւոր եղած տեսնելով, չի-
տակ Արիսիայի արեւուն քաղաքացեաց-
ութեան կ'ըլլաւ: Արիսիայի հարապատ
նաեւ թիւն մը՝ և որ մը ետք, Գիւրգալ
Տիւրպալի արեւուն կը համարեցաւ:
Իր պայտաճանք, կը վարդապետ Արիսի-
այի:

Այն օրին ի վեր տարեկան երկար ա-
մանք սահած են այդ տեղին համար,
տարեկան տառապանքի ամանք, որոնց
տեղեկութեան միջոցին՝ անօրութիւնը,
ըրկանքը, մասնաւորութիւնը լինած, շար-
ձըրկած են գաւառի այդ առաջ տը-
ղան որ հիմա հայած, մաշած, չի կրնար
ցած մարմարը կը պատնէ: Մուշի գաւառն
ի վրայ լաւալով նոյն իսկ զե

